

عنوان مقاله:

نقش بازار در تخصیص بهینه منابع آب و عوامل موثر بر کارایی بازار آب

محل انتشار:

دو فصلنامه آب و توسعه پایدار، دوره 3، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

غلامحسین کیانی - استادیار گروه اقتصاد، دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

اخیرا در برخی از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، مکانیزم بازار به عنوان یک روش کارا جهت تخصیص منابع آب مورد توجه واقع شده است. بهر هگیری از این روش در ایران مستلزم شناخت شرایط لازم برای تشکیل یک بازار آب و همچنین پیامدهای اقتصادی آن م یباشد. هدف این پژوهش بررسی پیامدهای اقتصادی بازارهای آب و نیز ارایه راهکارهای عملی مبتنی بر مبانی علمی و تجارب جهانی جهت تشکیل بازارهای آب کارآمد در ایران بوده است. بدین منظور ضمن تبیین شرایط لازم برای تشکیل یک بازار آب و عوامل موثر بر کارایی یا شکست آن، چگونگی تحقق این شرایط در برخی از بازارهای آب فعال در ایران و جهان بررسی گردید. همچنین پیامدهای اقتصادی دو بازار محلی آب در مجن و اردبیل بررسی شد. بر اساس نتایج این پژوهش بازارهای آب عموما در مناطق خشک و نیمه خشک تشکیل شد هاند. بازار آب منافاتی با ملی بودن منابع آب نداشته و امکان مبادله حق بهر هبرداری از منابع آب و تشکیل بازار آب وجود دارد. در این راستا تعریف شفاف حقب هها و تضمین مالکیت توسط نهادهای قانونی یا اجتماعی ضروری م یباشد. تفکیک مالکیت آب از زمین، تضمین مبادلات، کاهش هزینه ههای اداری مبادلات و ایجاد تاسیسات مناسب، سبب کاهش هزینه ههای مبادله و افزایش کارایی بازارهای آب مورد مطالعه شده است. همچنین تبادل شفاف اطلاعات و بهر هگیری از مکانیزم مناسب تخصیص اولیه حقبهها مانع بروز انحصار و افزایش کارایی بازارهای آب شده است. در برخیموارد نیز دخالت دولت یا نهاد اجرایی بازار، عوارض خارجی منفی را کاهش و کارایی اجتماعی بازارهای آب را افزایش داده است. همچنین نتایج نشان م یدهند که قیمت آب در دو بازار محلی مجن و اردبیل به ارزش اقتصادی آب نزدیک بوده و مبادلات آب منجر به افزایش درآمد بهر هبرداران شده است.

کلمات کلیدی:

بازار آب، کارایی، حقبه، هزینه مبادله

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/644905>

